

Regionsrådets indberetning til Det regionale Udviklingsråd om udviklingen i 2008

1	<p>Kontaktpersonens navn og direkte telefonnummer</p> <p>Paul Ebbesen, 76 63 10 62</p>
2	<p>Beskriv og vurder samarbejdet med kommunerne omkring indgåelsen af rammeaftalen for 2009</p> <p>Der er et godt samarbejde med kommunerne, herunder samarbejdet i Det Administrative Samarbejdsforum om udformning af rammeaftalen og udmøntning af beslutningerne i rammeaftalen.</p>
3	<p>Beskriv og vurder Regionens rolle i rammeaftaleindgåelsen</p> <p>Regionen har ansvaret for at tilvejebringe en proces, som dels gør det muligt at udforme en rammeaftale, som alle parter kan tiltræde, og dels baner vejen for, at der kan træffes fornuftige beslutninger på rammeaftaleområdet.</p> <p>Det er regionens ambition at arbejde proaktivt på at understøtte samarbejdet, så rammeaftalen kan bidrage til en positiv udvikling på området til gavn for borgerne i Syddanmark, herunder sikre at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • borgerne har specialiserede tilbud af høj kvalitet, så tæt på familie og netværk som det er muligt • borgerne får de bedst mulige løsninger, uafhængigt af hvem der driver det enkelte tilbud • ventetider til tilbuddene minimeres mest muligt, og at der er synlighed og dialog om ventetider på tværs af kommuner • forsyningssikkerheden varetages i form af dynamiske kapacitetsjusteringer, så der er adgang til en bred vifte af bo-, dag-, specialundervisnings- og specialrådgivningstilbud • der er fokus på driftssikkerhed, effektiv drift og sammenlignelighed af tilbuddene såvel i forhold til indhold som økonomi <p>Herudover er regionen ligesom de 22 kommuner leverandør på rammeaftalens område, og bidrager som sådan med vurdering af behovene og kommer med forslag til rammeaftalen.</p>
4	<p>Regionens vurdering af rammeaftalekonstruktionen generelt</p> <p>Rammeaftalen er tænkt som en konstruktion der skal sikre, at der samarbejdes på et fælles overordnet grundlag omkring en forsyning med specialtilbud, som dækker behovene kvalitativt og kvantitativt. Rammeaftalen er derfor som udgangspunkt et værdifuldt redskab i forhold til at sikre borgerne specialiserede tilbud af høj kvalitet på et økonomisk forsvarligt og gennemskueligt grundlag. Det er op til parterne i rammeaftalen at realisere intentionerne med rammeaftalen i praksis.</p> <p>I Region Syddanmark har rammeaftalesamarbejdet medført flere fælles tiltag som understøtter intentionerne i rammeaftalen.</p> <p>Samarbejdet udmønter sig bl.a. i, at de faglige netværk, som er etableret i forlængelse af rammeaftalerne, understøtter den faglige udvikling på tværs af udbyderne og er med til at give gode input til rammeaftalarbejdet. En række af netværkene har eksempelvis peget på behovet for uddannelse, kurser og efteruddannelse til personale i tilbuddene tilrettelagt efter konkrete målgrupper. Der arbejdes nu i rammeaftaleregi på at understøtte sådanne fælles uddannelsesmæssige tiltag.</p>

	<p>Via de fokusområder, som kommunerne og regionen er enige om i rammeaftalen (11 i 2008), sikres det, at områder, som kan være vanskelige at håndtere for den enkelte kommune, bliver udredt i fællesskab på tværs af kommuner og region. Arbejdet med fokusområderne resulterer endvidere i konkrete forslag til handling, hvad enten der er tale om kapacitetstilpasninger, organisatoriske justeringer eller faglig udvikling. Konkret har det bl.a. udmøntet sig i en beslutning om etablering af 12 pladser til personer med autisme, afholdelse af en konference om særligt vanskeligt stillede sindslidende samt planlægning af kurser for medarbejdere, der arbejder med personlighedsforstyrrede og vanskeligt stillede sindslidende i Syddanmark</p> <p>Samarbejdet har også ført til en beslutning om at udvikle et fælles ventelistebegreb og et IT-baseret ventelisteregistreringssystem. Ventelistesystemet er en fælles venteliste på rammeaftalens område for såvel kommunerne som for Region Syddanmark. Ventelistesystemet kan også anvendes af kommunerne til alle deres øvrige tilbud. Ventelisten forventes at blive et godt redskab i forhold til rammeaftalen, da den gør det muligt samlet set at se hvor mange, der står på venteliste til forskellige typer af tilbud.</p> <p>Der er en risiko for at rammeaftalesystemet udhules, dels ved den noget ulogisk skelnen mellem de tidligere amtslige ”skal” og ”kan” tilbud, men især ved at nye tilbud, som kommunerne opretter udenom rammeaftalen, ikke er omfattet. Det kan betyde, at Rammeaftalen ikke giver det fulde overblik over tilbuddene til de forskellige brugergrupper, med mindre der træffes aftale om at medtage de pågældende tilbud.</p> <p>De tidsfrister, som er fastlagt i bekendtgørelsen, gør det i realiteten umuligt, at indarbejde de endelige takster, så de kan indgå i godkendelsen af rammeaftalen den 15. oktober, idet taksterne i princippet først er endelige efter budgetvedtagelsen i kommunerne samme dato.</p> <p>Rammeaftalekonstruktionen indeholder forskellige uhensigtsmæssigheder i forhold til regionen som udbyder, jf. pkt. 6 nedenfor.</p>
5	<p>Bemærkninger omkring eventuelle forhold som rammeaftalekonstruktionen ikke tager højde for</p> <p>Det foreliggende regelgrundlag siger, at rammeaftalen skal udarbejdes på grundlag af de kommunale redegørelser. Det tager ikke højde for, at regionen er en relativt stor udbyder af pladser og som sådan opsamler væsentlige erfaringer og problemstillinger, som burde have en ligeværdig plads som input til rammeaftalen.</p>
6	<p>Hvilke særlige udfordringer er der for Regionen på det sociale område</p> <p>Udviklingen i de to år, som er gået siden kommunalreformen, har vist, at kommunerne i betydeligt omfang ønsker pladser på de tilbud, som Region Syddanmark driver. Der er således ved udgangen af 2008 108 borgere på venteliste til regionens sociale specialtilbud til bl.a. handicappede og sindslidende, hvilket er mere end en fordobling på et år. Når det drejer sig om at skræddersy løsninger til nogle af de tungeste og mest specialiserede sager, er regionens specialtilbud meget efterspurgt af kommunerne, herunder også af de største kommuner.</p> <p>Kommunerne havde førstevalget, da amternes sociale tilbud blev delt ved kommunalreformen 1. januar 2007. De tilbud, som kommunerne ikke ønskede at overtage i 2007, er blevet videreført af Region Syddanmark. Regionens tilbudsamling er som følge af denne valgprocedure ikke som udgangspunkt sammensat efter noget overordnet princip. Men de fleste af regionens tilbud hører</p>

trods dette til i den mest ressourcetunge og specialiserede ende af tilbudsspektret.

Der tegner sig nu en række styrkepositioner, hvor Region Syddanmarks tilbud gennem udvikling og indsats såvel i det enkelte tilbud som på tværs af flere tilbud har stærke og højt kvalificerede tilbud til nogle vanskeligt stillede borgere. Her kan nævnes:

- botilbud og specialundervisning til børn og unge med **høretab**,
- botilbud og specialundervisning til børn og unge med **multihandicap**,
- bo- og aktivitetstilbud til børn, unge og voksne med **alvorlig autisme**,
- bo- og aktivitetstilbud til **udviklingshæmmede med andre supplerende handicaps eller udfordrende adfærd**,
- bo- og aktivitetstilbud til **udviklingshæmmede med dom for kriminalitet**,
- bo- og aktivitetstilbud til udviklingshæmmede med **Prader Willie Syndrom**,
- bo- og aktivitetstilbud til **sindslidende med misbrug og/eller stærkt udfordrende adfærd**,
- bo- og aktivitetstilbud til personer med **alvorlige senhjernesker**,
- botilbud og specialundervisning til **børn og unge med problemer, der grænser til sindslidelser**,
- åbne og sikrede tilbud til **unge med kriminel eller anden udfordrende adfærd**, og
- rådgivning og specialundervisning til personer med **tale-, høre-, og synsvanskeligheder**.

Tilbuddene og Region Syddanmark har brugt de seneste to år til at opbygge styringssystemer og kvalitetspolitikker, som har sammentømret regionens socialområde til en effektiv driftsorganisation. Næste trin er at indføre den kvalitetsmodel, som regionerne i fællesskab har udviklet.

Både ved årsskiftet i 2008 og i 2009 har Region Syddanmark måtte aflevere sociale specialtilbud til kommuner, som med afsæt i loven har truffet ensidige beslutninger om at overtage dem.

De nye kommuner har forskellige udgangspunkter for planlægningen af deres fremtidige forsyning med sociale placeringsmuligheder til deres borgere med sociale behov. De største satser på en stor grad af selvforsyning, mens de kommuner, som ikke har mulighed for at have en tilstrækkelig vifte af sociale tilbud i eget regi, fortsat vil efterspørge en bred vifte af pladser udefra.

Når en kommune overtager et af Region Syddanmarks specialiserede sociale tilbud, svækkes det beredskab af tilbud til nogle af de mest krævende handicappede eller syge borgere, som regionen er kommet til at stå for efter reformen. Det er derfor i stigende grad uhensigtsmæssigt, at loven giver kommuner ret til ubegrænset og ensidigt at beslutte, at de vil overtage regionstilbud, der er beliggende i deres kommune.

Der kan naturligvis være gode lokale grunde for den enkelte kommune bag et ønske om at overtage sociale tilbud og integrere dem med egne foranstaltninger til gavn for kommunens egne borgere. Men for helheden er der stor risiko for, at ressourcer, der allerede er investeret i at opbygge specialtilbud for borgere fra en bredere kreds af kommuner, vil blive spildt, og de øvrige kommuners adgang til en vifte af specialtilbud med den nødvendige brede vil blive indskrænket til skade for de borgere, der har de mest specielle og tunge behov.

Fortsat udhuling af regionens tilbudsvifte kan betyde et svækket udbud af de mest specialiserede

	<p>sociale tilbud, som de fleste kommuner er afhængig af at købe udefra. Kommunerne efterspørger i høj grad specialprojekter til særligt vanskelige opgaver fra regionens tilbud, og disse løsninger stiller store krav til størrelsen og kompetencen i regionens tilbud. Hvis regionen til sidst kun har de allermest vanskelig og specielle opgaver tilbage koncentreret på stadigt færre tilbud, kan det blive et problem at sikre et rimeligt brugermiljø og arbejdsmiljø i disse tilbud.</p> <p>Dertil kommer, at det kan blive urimelig vanskeligt for regionen, at sikre en langsigtet udvikling og planlægning for tilbuddene, når man ikke ved, hvem der er driftsherre om to år.</p> <p>Det bør være sådan, at de regionale specialtilbud respekteres som fælles ressourcer på tværs af de enkelte kommuner. Kun på den måde bevarer regionen en kapacitet til at kunne forsyne kommunerne med de specialtilbud – ofte skræddersyede – som kommunerne faktisk efterspørger.</p> <p>Region Syddanmark afviser ikke, at der kan være behov for at tilpasse strukturen. På baggrund af den ustrukturerede måde tilbuddene tidligere er blevet fordelt, er der tilbud i regionens regi, hvor en hel eller delvis kommunal overtagelse vil give en mere klar opdeling i på den ene side specialopgaver, som regionen varetager for alle, og på den anden side øvrige opgaver i forhold til kommunens borgere.</p> <p>Overtagelsesmuligheden bør som minimum lægges i mere faste rammer, så kommunerne f.eks. kun kan annoncere overtagelse af tilbud én gang i hver valgperiode f.eks. i sammenhæng med at Kontaktudvalget i henhold til loven mindst én gang i hver valgperiode skal drøfte, om der i regionen er tilbud, som mere hensigtsmæssigt kan overgå til beliggenhedskommunen.</p> <p>Regionens planlægning vanskeliggøres også af de usmidige vilkår for omlægninger, nyetablering, udbygning og justering af regionale tilbud. Ændringer / justeringer kan ikke umiddelbart foretages i overensstemmelse med behovene, idet enhver ændring i kapacitet og indhold kræver godkendelse af alle kommuner. Regionen mangler således mulighed for at imødekomme en efterspørgsel, så længe blot en enkelte anden kommune modsætter sig det. Regionen burde på samme måde som kommunerne have mulighed for at oprette nye tilbud i takt med behovene. Et synspunkt, som også indgår i midtvejsnotat om erfaringer med rammeaftalerne, som evalueringsinstitutionen KREVI har udarbejdet.</p> <p>Regionen oplever, at der i særlige tilfælde kan opstå et modsætningsforhold mellem en udbyders behov for fuld omkostningsdækning og en kommunes fastholden af den oprindeligt aftalte takst f.eks. i de tilfælde, hvor et tilbud er nødt til at tilføre ekstra ressourcer til en borger, som har ændret behov. Hvis kommunen, som har myndighedsansvaret og dermed beslutningskompetencen, modsætter sig merudgiften, har udbyderen kun mulighed for at opsige aftalen om det konkrete tilbud til borgeren. Det går ud over borgeren, som må opleve en uplanlagt flytning.</p>
7	<p>Hvilke særlige udfordringer er der for Regionen på specialundervisningsområdet</p> <p>Det er en særlig udfordring, at ikke alle kommuner er kommet i gang med den særlige ungdomsuddannelse.</p> <p>Enkelte kommuner ønsker ikke at støtte med ”det 11. skoleår”. Der kan således blive et slip til man tilbyder Specialundervisning for voksne fra det 18. år, så man på regionens tilbud har måttet finde alternative løsninger.</p>

8	<p>Hvilke tiltag har regionen iværksat i 2008 for at imødekomme disse særlige udfordringer</p> <p>Med hensyn til de specifikke problemer på specialundervisningsområdet, så forhandles der i hvert enkelt tilfælde med kommunen.</p> <p>Regionen arbejder kontinuerligt i samarbejde med kommunerne på at få rammeaftalesystemet til at fungere, så det bliver en naturlig ramme for koordineringen og samarbejde kommunerne imellem og mellem kommunerne og regionen.</p> <p>Herudover arbejdes der hele tiden på at videreudvikle de fælles spilleregler om takstfastsættelse, opsigelsesvarsler, visitation mv., som er formuleret i rammeaftalen og i takstprincipperne. Dette skal sikre at reglerne løbende kommer til at matche de markedsmæssige vilkår, rammeaftalens tilbud er underlagt.</p> <p>Herudover arbejdes der på at gøre rammeaftalerne mere synlige og resultatskabende samt få smidiggjort processerne omkring rammeaftalerne.</p>																					
9	<p>Eventuelle bemærkninger til disse tiltag</p> <p>På en række områder, jf. pkt. 6, er det begrænset, hvad regionen kan gøre på kort sigt, idet der er tale om problemstillinger der knytter sig til den gældende lovgivning.</p>																					
10	<p>I de tilfælde, hvor regionsdrevne institutioner har henvendt sig til VISO, hvor ofte har disse institutioner da efterfølgende anvendt VISO's ydelser ved sagsbehandlingen</p> <p>Rådgivning kan bestå af sparring til sagsbehandleren, kortere- eller længerevarende rådgivningsforløb med sagsbehandler, borgeren og/eller en hel personalegruppe. Udredning er en grundig afdækning og beskrivelse af borgerens problemstilling</p> <table border="1" data-bbox="212 1151 1422 1272"> <thead> <tr> <th>Sæt kun ét X i hver linje</th> <th>Meget ofte</th> <th>Ofte</th> <th>Af og til</th> <th>Sjældent</th> <th>Meget sjældent</th> <th>Ved ikke</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>VISO Rådgivning</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>VISO Udredning</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Sæt kun ét X i hver linje	Meget ofte	Ofte	Af og til	Sjældent	Meget sjældent	Ved ikke	VISO Rådgivning						X	VISO Udredning						
Sæt kun ét X i hver linje	Meget ofte	Ofte	Af og til	Sjældent	Meget sjældent	Ved ikke																
VISO Rådgivning						X																
VISO Udredning																						
11	<p>Vurdér kvaliteten af VISOs rådgivning og udredning til regionen</p> <p>Rådgivning kan bestå af sparring til sagsbehandleren, kortere- eller længerevarende rådgivningsforløb med sagsbehandler, borgeren og/eller en hel personalegruppe. Udredning er en grundig afdækning og beskrivelse af borgerens problemstilling</p> <table border="1" data-bbox="212 1435 1254 1556"> <thead> <tr> <th>Sæt kun ét X i hver linje</th> <th>Rigtig god</th> <th>God</th> <th>Mindre god</th> <th>Dårlig</th> <th>Ved ikke</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>VISO Rådgivning</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td>X</td> </tr> <tr> <td>VISO Udredning</td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Sæt kun ét X i hver linje	Rigtig god	God	Mindre god	Dårlig	Ved ikke	VISO Rådgivning					X	VISO Udredning								
Sæt kun ét X i hver linje	Rigtig god	God	Mindre god	Dårlig	Ved ikke																	
VISO Rådgivning					X																	
VISO Udredning																						
12	<p>Eventuelle øvrige bemærkninger til Regionens brug af VISO</p> <p>Regionens tilbud har sjældent henvendt sig vedrørende VISO ydelser. Nogle af Regionens tilbud er herudover VISO leverandører.</p>																					
13	Anbringelsesområdet																					
14	<p>Er Regionsrådet driftsherre for sikrede eller særligt sikrede institutioner?</p> <p>Nej: _____ Ja: <u> X </u></p> <p>Hvis ja, hvilke: Den sikrede institution EGELY, 5580 Nr. Aaby</p>																					

15	Evt. kommentarer omkring regionens drift af sikrede eller særligt sikrede institutioner	
	Region Syddanmark har i samarbejde med de øvrige regioner igangsat forskellige kvalitetsprojekter på det sikrede område. Her kan nævnes 1) uddannelse / efteruddannelse af personalet 2) skole / beskæftigelse for de unge anbragte 3) psykiatrisk udredning af de unge. 4) kvalitetsstandarder og indikatorer for ophold på sikret institution.	
16	Regionens eventuelle bemærkninger til anbringelsesområdet generelt	
	Der er på grund af manglende kapacitet for mange afvisninger ved de sikrede tilbud på landsplan, hvilket vil fremgå af den forestående årsopgørelse på området.	
17	Botilbud til voksne	
18	Har Regionsrådet justeret, udvidet eller tilpasset eksisterende botilbud i 2008	
	Nej: _____ Ja: <u>X</u>	
19	Beskriv disse ændringer:	
	<p>1. Udvidet: 6 midlertidige pladser til voksne autister er blevet etableret i botilbudet Humlehaven. Disse pladser er pt. en del af Autismecentret Holmehøj, og vil på sigt blive placeret i Kværndrup, når bygningen af et nyt tilbud er færdig til 12 voksen autist pladser.</p> <p>2. Afgivet til kommuner pr. 1/1-09: Udviklingscenter Fuglekær (voksne udviklingshæmmede 21 dagpladser, 48 døgnpladser), Kollegiet Rømersvej (voksne socialpsykiatri 19 dagpladser, 10 døgnpladser) og Tornhuset (voksne udviklingshæmmede 28 dagpladser, 33 døgnpladser).</p> <p>3. Tilpasset: Afhængig af behov oprettes der løbende særforanstaltninger til beboere på de eksisterende tilbud.</p>	
20	Hvad ønsker Regionsrådet at opnå ved ændringerne?	
	Sæt x	Eventuelt flere kryds
	Højne kvaliteten i tilbuddet	X
	En udvidelse af målgruppen	
	Øge kapaciteten	X
	Nedsætte kapaciteten	
	Opnå besparelser	
	Andet, beskrives kort	X: kommunens beslutning om at overtage tilbud.
21	Har regionen oprettet nye botilbud i 2008	
	Nej: <u>X</u> Ja: _____	
23	Beskriv kort, hvilke vidensnetværk omkring botilbud regionen deltager i	
	Nationale: Netværk for domfældte udviklingshæmmede	
	Regionale: Autismenetværket, Kriminelle udviklingshæmmede, Kommunikations- og hjælpemiddel området, Mennesker med senhjerneskeade, Særligt vanskeligt stillede sindslidende, netværk for spiseforstyrrede, Brugerforum for pædagoguddannede i UCL-regi, Netværk for sikrede institutioner.	
	Lokale: Forum for magtanvendelse	
	Regionen deltager ikke i vidensnetværk (sæt x):	

24	Evt. kommentarer til disse netværksarbejder: Netværksarbejde er godt og giver et vigtigt forum for erfaringsudveksling. Det fungerer som en mulighed for en faglig "indsprøjtning" og debat på tværs af faggrupper / regionale og kommunale regier.
25	Sammenfattende beskrivelse og vurdering af udviklingen i Regionsrådets forsyningsforpligtigelse i forhold til botilbudsområdet: Der ses et dilemma imellem efterspørgslen på pladser fra kommunernes sagsbehandler, og den mulighed der faktisk er for at oprette pladser igennem Rammeaftalen. Her tænkes primært på borgere med udadreagerende adfærd samt brugere med dobbeltdiagnoser (psykisk funktionshæmning i kombination med en psykiatrisk lidelse).
26	Regionens evt. yderligere bemærkninger til botilbudsområdet generelt Det opleves, at mulighederne for at finde en egnet plads er blevet sværere, idet der på det sociale område er et begrænset udbud af tilbud. Her tænkes mest på borgere med dobbeltdiagnoser – se pkt. 25. Der ligger en udfordring i at håndtere de vanskeligste udadreagerende sindslidende, som kan være svære at indpasse i de eksisterende fysiske rammer. Samtidig står personalet overfor at skulle rustes bedre til at håndtere udadreagerende adfærd hos de sindslidende.
27	Behandlingstilbud/misbrugsområdet
28	Har Regionsrådet iværksat initiativer på misbrugsområdet i 2008 Nej: ☒ Ja: ☐
29	Beskrivelse af disse initiativer:
30	Deltager Regionen i samarbejder mellem Regionerne eller med kommuner på misbrugsområdet
31	Sammenfattende beskrivelse og vurdering af udviklingen i Regionsrådets tilbud på behandlingstilbud/misbrugsområdet:
32	Regionens evt. yderligere bemærkninger til behandlingstilbud/misbrugsområdet generelt Regionen har ingen tilbud på dette område
33	Hjælpe midler
34	Deltager Regionen i samarbejder mellem Regioner eller med kommuner inden for hjælpemiddelområdet Nej: ☐ Ja: ☒ Hvis ja, beskriv: Center for Rehabilitering og Specialrådgivning i Odense samt Center for Kommunikation, Hjælpe midler og Mobilitet i Vejle har indgået aftaler om rådgivning på Hjælpe middelområdet med Kommuner i deres dækningsområde. Aftalen er baseret på et objektivi t grundbidrag pr. borger.

35	<p>Beskriv kort hvilke vidensnetværk omkring hjælpemidler regionen deltager i</p> <p>Nationale: Landsdækkende netværk på Mobilitetsområdet Landsdækkende netværk inden for Synsområdet Det faglige netværk for døvblindblevne FASS –Foreningen af svagsynsspecialister ASIUS –udviklingshæmmede med synsnedsættelse ISAAC Danmark – International Society for Augmentative and Alternative Communication</p> <p>Regionale: Netværk for Kommunikationshjælpemidler Ledere på hjælpemiddelområdet Specialrådgivningskonsulenter vedrørende synshandicappede småbørn og multihandicappede Skolekonsulenter for børn og unge med synshandicap</p> <p>Lokale: Faste møde med samarbejdspartnere</p> <p>Regionen deltager ikke i vidensnetværk (sæt x):</p>																					
36	<p>Evt. kommentarer til disse netværkssamarbejder:</p> <p>Netværkene er vigtige for den faglige udvikling, da det giver mulighed for at lære af ”best practice” Netværkene søges bevaret og udviklet som omdrejningspunkt for den generelle faglige udvikling.</p>																					
37	<p>Sammenfattende beskrivelse og vurdering af udviklingen i Regionens tilbud på hjælpemiddelområdet (§ 112)</p> <p>Der ses ikke den store ændring i forhold til før kommunalreformen. Kommunerne klager over voldsomme udgiftsstigninger på høreområdet.</p>																					
38	<p>Dag- og aktivitetstilbud, §§ 103 og 104 (voksenområdet)</p>																					
39	<p>Opgørelse over regionsdrevne dagtilbud pr. 31. december 2008</p> <p>Ventetid defineres som tiden mellem visitationsdato og til dato for start i tilbud. Opgørelsen omfatter derfor alle afsluttede sager. Personer, der er visiteret før 1. januar 2008 men som starter i tilbud i 2008 skal således medregnes. Personer, der pr. 31. december 2008 fortsat står på venteliste, skal således ikke medregnes.</p> <table border="1" data-bbox="215 1406 1420 1619"> <thead> <tr> <th></th> <th>Dagtilbud § 103</th> <th>aktivitetstilbud § 104</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Indskrevne i tilbud på handicapområdet</td> <td>5</td> <td>275</td> </tr> <tr> <td>Indskrevne i tilbud på psykiatriområdet</td> <td>0</td> <td>47</td> </tr> <tr> <td>Antal på venteliste på handicapområdet pr. 31. december 2008</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Gennemsnitlig ventetid (uger) for 2008 på handicapområde</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Antal på venteliste på psykiatriområdet pr. 31. december 2008</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Gennemsnitlig ventetid (uger) for 2008 på psykiatriområdet</td> <td>0</td> <td>0</td> </tr> </tbody> </table>		Dagtilbud § 103	aktivitetstilbud § 104	Indskrevne i tilbud på handicapområdet	5	275	Indskrevne i tilbud på psykiatriområdet	0	47	Antal på venteliste på handicapområdet pr. 31. december 2008	0	0	Gennemsnitlig ventetid (uger) for 2008 på handicapområde	0	0	Antal på venteliste på psykiatriområdet pr. 31. december 2008	0	0	Gennemsnitlig ventetid (uger) for 2008 på psykiatriområdet	0	0
	Dagtilbud § 103	aktivitetstilbud § 104																				
Indskrevne i tilbud på handicapområdet	5	275																				
Indskrevne i tilbud på psykiatriområdet	0	47																				
Antal på venteliste på handicapområdet pr. 31. december 2008	0	0																				
Gennemsnitlig ventetid (uger) for 2008 på handicapområde	0	0																				
Antal på venteliste på psykiatriområdet pr. 31. december 2008	0	0																				
Gennemsnitlig ventetid (uger) for 2008 på psykiatriområdet	0	0																				
40	<p>Eventuelle bemærkninger til indskrevne, og ventetider på dag- og aktivitetstilbudsområdet</p>																					

41	Beskrivelse af de netværkssamarbejder Regionen deltager i på området for dag- og aktivitetstilbud
42	Sammenfattende beskrivelse og vurdering af udviklingen i Regionsrådets tilbud på dag- og aktivitetstilbudsområdet: Det er Region Syddanmarks oplevelse at fagligheden generelt er højnet på dag- og aktivitetsområdet, og en medvirkende faktor har været de 6 udviklingsprojekter på det sociale område.
43	Specialundervisningsområdet
44	Er Regionsrådet driftsherre for specialundervisningstilbud? Nej: _____ Ja: <u> X </u>
45	Beskriv hvilke tilbud regionen driver på specialundervisningsområdet Center for Høretab (CRS, Fredericiaskolen) Nyborgskolen CRS, Odense og CKHM ,Vejle Strandhøjskolen
46	Beskriv kort, hvilke vidensnetværk omkring specialundervisning regionen deltager i Nationale: Sammenslutningen af Danske Tale, Høre og Synsinstitutter med tilknyttede specialfaglige netværk, Døveskolernes Forstanderkollegium, Døveskolernes materialecenter, CI-info Kontaktudvalget, Tænketanken, Landsudvalg Landsmaterialeudvalget Fagligt netværk for skolevejledere på døde- og centerskoler Psykologer på døveskoler At leve med CI APD-interessegrupper Regionale: Ganespalteafdelingen Århus Apopleksiafdelingerne Kolding og Vejle Sygehus Vestdanskcenter for CI Netværksgruppe og Institutionsledermøde Tegnsprogscole VEST Lokale: Kommunale voksenspecialundervisningscentre Kommunale PPR kontorer Kommunale sagsbehandlere Foniatrisk Klinik Vejle Sygehus Høreklubben Vejle Sygehus Hjerneskadeteamet Pædagogisk Fællesråd

	Regionen deltager ikke i vidensnetværk (sæt x):	
47	Evt. kommentarer til disse netværkssamarbejder:	
	Høretabområdet er i hastig udvikling. Specialundervisningstilbudet for børn og unge med et høretab har derfor behov for et tæt samarbejde med faglige partnere som brugerorganisationer.	
48	Har Regionsrådet justeret, udvidet eller tilpasset specialundervisningstilbud i 2008	
	Nej: _____ Ja: <u>X</u>	
49	Beskriv disse ændringer	
	Flere af regionens tilbud er VISO leverandører. CKHM, Vejle er fortsat leverandør til Hedensted Kommune uden for regionen. Det tidlige samarbejde med Horsens Kommune ophører med udgangen af 2008. Horsens Kommune har valgt at opbygge egne tilbud eller købe dem i Region Midtjylland.	
50	Hvad ønsker Regionsrådet at opnå ved ændringerne	
	Sæt x	Eventuelt flere kryds
	Højne kvaliteten i tilbuddet	
	En udvidelse af målgruppen	
	Øge kapaciteten	
	Nedsætte kapaciteten	
	Opnå besparelser	
	Andet, beskrives kort	X: tilpasning af kapaciteten som følge af kommunale hjemtagelse / overtagelse af funktionerne
51	Sammenfattende beskrivelse og vurdering af udviklingen i Regionsrådets tilbud på specialundervisningsområdet	
	Det er Region Syddanmarks opfattelse, at de regionale specialundervisningstilbud udvikles tilfredsstillende	
52	Øvrige forhold omkring specialundervisning Regionen finder grund til at fremhæve	
	P.g.a. af CI-udviklingen bør der overvejes et tættere samarbejde blandt de vstdanske regioner, så kvalitet opretholdes i forhold til mindre målgrupper samt opretholdelse af specialviden.	
53	Øvrige forhold generelt, som Regionen finder grund til at fremhæve	

54	<p align="center">Særligt tema udmeldt af Velfærdsministeriet</p> <p>Velfærdsministeren har for 2008 valgt "Tilbud til personer med erhvervet hjerneskade" som særligt tema på det sociale område". Udviklingsrådene skal som følge heraf rette et særligt fokus herpå i redegørelserne for 2008. Regionen bedes i besvarelsen af de følgende spørgsmål rette opmærksomheden mod følgende tilbud til børn, unge og voksne med erhvervet hjerneskade:</p> <ul style="list-style-type: none"> - midlertidige botilbud - varige botilbud - genoptræning - vedligeholdelsestræning samt - specialrådgivning 																	
55	<p>Har Regionen i 2008 ændret på tilbud for personer med erhvervet hjerneskade</p> <table border="1" data-bbox="212 723 1394 949"> <tr> <td></td> <td>Sæt kun et x</td> </tr> <tr> <td>Ja, vi har udvidet tilbud</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ja, vi har reduceret tilbud</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ja, vi har nedlagt tilbud</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Nej</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Andet, beskrives</td> <td>x: En del af Støttecentret for Hjerneskadede overgår til kommunal drift, jf. pkt. 56</td> </tr> </table>			Sæt kun et x	Ja, vi har udvidet tilbud		Ja, vi har reduceret tilbud		Ja, vi har nedlagt tilbud		Nej		Andet, beskrives	x: En del af Støttecentret for Hjerneskadede overgår til kommunal drift, jf. pkt. 56				
	Sæt kun et x																	
Ja, vi har udvidet tilbud																		
Ja, vi har reduceret tilbud																		
Ja, vi har nedlagt tilbud																		
Nej																		
Andet, beskrives	x: En del af Støttecentret for Hjerneskadede overgår til kommunal drift, jf. pkt. 56																	
56	<p>Beskriv de gennemførte ændringer</p> <p>Region Syddanmark driver 3 tilbud på senhjerneskadeområdet: Kingstrup, 5591 Gelsted: Døgn – og dagtilbud Dansk Røde Kors Bo- og Træningscenter, Kolding: Døgn- og dagtilbud. Støttecentret, Kolding: Støtte til senhjerneskadede i eget hjem. Støttecentrets afdelinger i Horsens, Hedensted og Vejle er overgået til kommunal drift uden kvalitets – eller kapacitetsændringer i øvrigt.</p>																	
57	<p>Hvad ønsker Regionen at opnå ved ændringerne</p> <table border="1" data-bbox="212 1321 1369 1682"> <tr> <td>Sæt x</td> <td>Eventuelt flere kryds</td> </tr> <tr> <td>Højne kvaliteten i tilbuddet</td> <td></td> </tr> <tr> <td>En udvidelse af målgruppen</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Indskrænkelse af målgruppen</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Øge kapaciteten</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Nedsætte kapaciteten</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Opnå besparelser</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Andet, beskrives kort</td> <td>X: Overgang til kommunal drift efter kommunal beslutning, med henblik på opnåelse af mere rationel drift.</td> </tr> </table>		Sæt x	Eventuelt flere kryds	Højne kvaliteten i tilbuddet		En udvidelse af målgruppen		Indskrænkelse af målgruppen		Øge kapaciteten		Nedsætte kapaciteten		Opnå besparelser		Andet, beskrives kort	X: Overgang til kommunal drift efter kommunal beslutning, med henblik på opnåelse af mere rationel drift.
Sæt x	Eventuelt flere kryds																	
Højne kvaliteten i tilbuddet																		
En udvidelse af målgruppen																		
Indskrænkelse af målgruppen																		
Øge kapaciteten																		
Nedsætte kapaciteten																		
Opnå besparelser																		
Andet, beskrives kort	X: Overgang til kommunal drift efter kommunal beslutning, med henblik på opnåelse af mere rationel drift.																	
58	<p>Deltager Regionen i regionalt eller landsdækkende samarbejde om tilbud til personer med erhvervet hjerneskade som fx. hjerneskaderådgivningen og hjerneskadesamråd</p> <p>Nej: _____ Ja: <u>X</u></p>																	

59	<p>Beskriv disse samarbejder, og Regionens behov for deltagelse heri</p> <p>Deltager i Vidensteamet vedrørende senhjerneskedede med problemskabende adfærd samt det nationale ”Netværk for bevægelseshandicappede”.</p>
60	<p>Eventuelle øvrige bemærkninger vedrørende tilbud til personer med erhvervet hjerneskade</p> <p>Der opleves en stigende efterspørgsel efter døgntilbud til unge med en senhjerneskkade. Det skal i 2009 undersøges, om der skal etableres et sådant tilbud. Der er efter regionens opfattelse for lidt fokus på behovet for sociale tilbud til personer med erhvervet hjerneskade.</p>
61	<p>Svarfelt til besvarelse af særligt tema udmeldt af Undervisningsministeriet</p>
62	<p>Svarfelt til besvarelse af regionale fokusområder</p>